

Knihovna
Jiřího Mahena
v Brně

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Slučování rodinného a pracovního života Audit rodina & zaměstnání

Libuše Nivnická

**Současnost a budoucnost knihovnické
profese**

Závěrečná konference Platformy kultura

Praha 16.1 2019

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Audit rodina & zaměstnání

- Proč slučování rodinného a pracovního života
- Co je Audit rodina a zaměstnání
- Kdo jsme
- Od služeb veřejnosti k prorodinně orientované firemní kultuře
- Realizační plán a jeho kapitoly
- Závěrečná zpráva a audit v praxi
- Kolektivní smlouva v organizaci a benefity, zkušenosti

Proč ?

- Upřednostnění rodiny?
- Upřednostnění kariéry?
- Většina lidí touží po obojím . – harmonická rodina i zajímavá práce.
- Situace na trhu práce
- Téma je důležité nejen z hlediska jednotlivce – zaměstnance (možnost podílet se na rozhodnutí kde a jak bude pracovat),
- ale i zaměstnavatele.

Proč ?

- Zaměstnavatel je v tomto procesu hlavním aktérem.
- Na něm záleží jak dalece umožním svým zaměstnancům usnadnit harmonizaci pracovního a rodinného života.
- Spokojenost zaměstnanců je úzce spojena s:
  - loajalitou k firmě
  - pracovním výkonem
  - a efektivitou

Proč ?

- Zároveň je třeba si být vědom toho, že
- sladování rodinného a pracovního života však přináší pozitiva i negativa pro zaměstnance i zaměstnavatele
- Záleží na tom, do jaké míry se opatření prolínou s očekáváním obou stran , resp. Jak jsou spolu vzájemně harmonizovány.

- **Pozitiva pro zaměstnavatele**
- **ROSTE:**
- šance získat a udržet kvalitní zaměstnance
- Produktivita práce
- Osobní odpovědnost a morálka
- Lepší vztahy na pracovišti

KLESÁ:

- Absence
- Stres, úzkost, syndrom vyhoření
- Fluktuace
- Konflikty a nedorozumění
- Chronická onemocnění

Proč ?

Rizika pro zaměstnavatele“

- Zhoršení komunikace mezi firmou a zaměstnancem
- Složitější koordinace práce v týmu
- Snížení sdílení znalostí
- Snížení pracovní disciplíny
- Snížení kvality odvedené práce
- Možné zneužití interních materiálů
- Vztahy mezi zaměstnanci (animozity na pracovišti)

Proč ?

Pozitiva pro zaměstnance

- Udržení kontaktu s pracovištěm
- Udržení profesních znalostí a kontaktů
- Ekonomická situace rodiny

- Snížení stresu
- Řešení nedostatečné dostupnosti zařízené péče o děti, pečovatelských služeb pro dospělé, domovů pro seniory apod.

Proč ?

- **Rizika pro zaměstnance**
- Snížení možnosti profesního růstu
- Omezení přístupu k zaměstnaneckým výhodám
- problematický návrat na plný úvazek
- Stejný objem práce za méně peněz
- Práce profesně a finančně pod původní pozicí

Kultura v organizaci

- Zavedení opatření ke slučování pracovního a rodinného života musí být týmovou záležitostí. Změnu neprosadí sám ani manažer HR ani ředitel

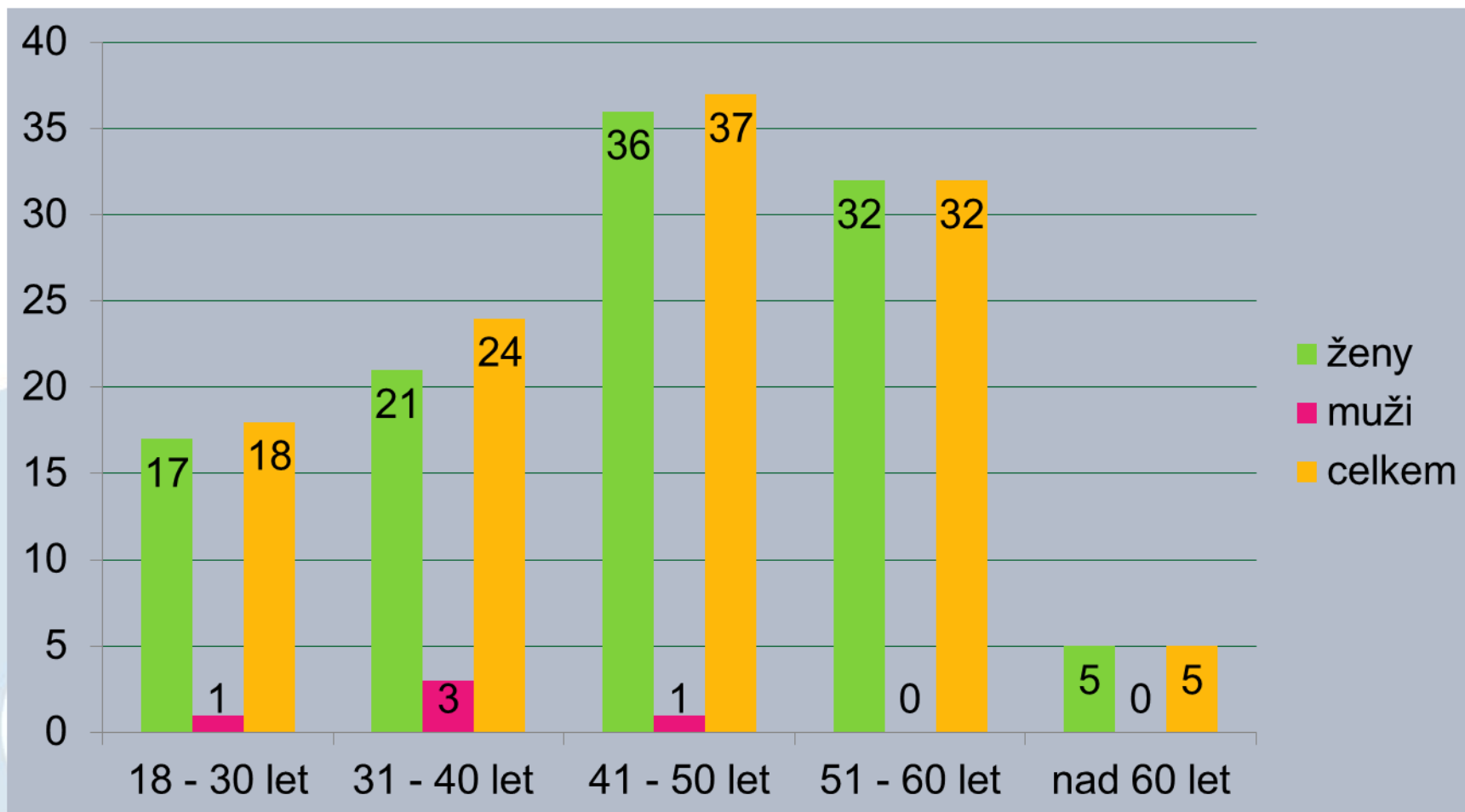
- Navrhovatelé a realizátoři opatření musí být zajedno na všech úrovních organizace
- Předpokládá to i otevřenou diskusi o chybách
- Ideálně pracovní skupina

Kdo jsme

- KJM měla k 31.12 2018 137 fyzických zaměstnanců.
- Z toho muži 18 , ženy 119
- Počet částečných úvazků 17, tj 12.4%
- V tomu muži 1, ženy 16

Ústřední knihovna se dvěma detašovanými pracovišti,
33 poboček, z toho jedna experimentální (Spolupráce s
akademickou sférou)

Odborní zaměstnanci podle věku

Co je Audit rodina a zaměstnání

- **Účinný nástroj managementu a personální politiky**
- Cílem auditu je prostřednictvím podpory rodinných potřeb zaměstnanců získat motivovanější tým a tím podpořit vyšší výkonnost organizace. Prostřednictvím auditu dosáhnout rovnováhy mezi zájmy organizace a rodinnými povinnostmi pracovníků
- Účelem auditu je lépe naslouchat potřebám zaměstnanců a tím zvýšit úspěšnost organizace.

Co je Audit rodina a zaměstnání

- **Co tím organizace získá?**
- Vyšší motivovanost a spokojenost zaměstnanců
- Zlepšení produktivity práce
- Zvýšení konkurenceschopnosti
- Snížení fluktuace zaměstnanců
- Zvýšení kvality uchazečů o zaměstnání
- Urychlení návratu zaměstnanců z rodičovské dovolené, využití zam. v důchodovém věku
- Zvýšení společenské prestiže

Co je Audit rodina a zaměstnání

- **Princip realizace projektu:**
- Projekt je založen na intenzivní komunikaci se zaměstnanci.
- Předmětem diskuse je získání zpětné vazby s ohledem na prorodinnou personální politiku.
- Důraz na komunikaci mezi vedením a zaměstnanci.

Co je Audit rodina a zaměstnání

- Zavádění auditu – sestavení realizačního plánu vedl odborník - poradce pro personální management.
- Nezávislý hodnotitel
- Týmy složené z řadových pracovníků, středního managementu, vrcholového managementu.
- Zastoupení všech věkových skupin.
- Genderová vyváženost 😊

Od služeb veřejnosti k prorodinně orientované firemní kultuře

Jak projekt začal - fáze projektu:

- Konference Brno město pro rodiny 30.11. 2009
- **Podpis smlouvy – 18.února 2010**
- **realizační workshopy březen 2010**
- 26. května 2010 konference „Rodičovství chce odvalu“ a slavnostní předání **základního certifikátu Audit Rodina & zaměstnání**
- závěrečný workshop 28.3. 2012
- **Audit plnění realizačního plánu**
- **28. ledna 2013 udělení plného certifikátu**

Realizační plán

1. Firemní kultura
2. Pracovní doba
3. Rodičovství,
rodičovská
dovolená, návrat do
zaměstnání
4. Organizace práce
5. Pracovní místo
6. Informační a
komunikační politika
7. Kultura vedení
8. Personální rozvoj
9. Finanční a
nefinanční benefity

Realizační plán

- **Firemní kultura**
- Činit takové kroky, aby se nastolená firemní kultura skutečně dlouhodobě zakotvila, aby nebyla závislá na vůli, či nevůli měnících se lidí.
- **Opatření:**
- Vytvořit dokument deklarující prorodinné zaměření zaměstnavatele.
- Zakotvit filozofii do strategie, vize.
- Na web logo projektu
- Manuál pro zaměstnance
- Kolektivní smlouva

Realizační plán

- **Pracovní doba:**
- Různé možnosti flexibilních forem pracovní doby
- Různé typy pracovních úvazků (jobsharing, homeworking)
- Uvolnění
- Dobrovolníci
- **Opatření:**
- Pružná pracovní doba včetně různých začátků a konců pro různá pracoviště.
- Flexibilní pracovní doba
- Kratší pracovní doba
- Neplacené volno, uvolnění v závažných situacích

Realizační plán

- **Rodičovství, RD/MD, návrat do zaměstnání:**
- Včasné plánování odchodu na MD/RD se zaměstnavatelem
- Pracovní zapojení během RD
- Kvalifikace během MD/RD
- Otcovství
- Mentoring po návratu
- **Opatření:**
- **Pohovory před odchodem, kontakt během MD/RD**
- **Pracovní zapojení**
- **Blahopřání při narození dítěte, průkaz do knihovny**
- **Vzdělávání**

Realizační plán

- **Organizace práce**
- Pravidelné prověřování pracovních postupů a náplní práce za účasti zaměstnanců
- Spolupráce a delegování, diskuse v týmech
- Provádění změn v organizaci
- **Opatření:**
- Do popisu pozic zakotvit vzájemnou zastupitelnost
- Informovanost o přijatých opatřeních vhodnou formou
- Možnost řešit s vedoucím náhlé závažné situace a změny v rodinné situaci
- mapa rizik, pomoc mezi útvary

Realizační plán

- **Pracovní místo**
- Distanční formy práce

(Homeworking, teleworking,
mobilní teleworking,
jobsharing)

- **Opatření:**
- **Homeworking (včetně středního managementu po návratu z RD)**
- **Možnost homeworkingu pro pečující osoby**

Realizační plán

- **Informační a komunikační politika:**
- Interní přenos informací mezi zaměstnanci - rovný přístup k informacím (setkávání zaměstnanců, intranet, brožury, téma slučitelnosti komunikováno při poradách)
- **Opatření:**
- Intranet i pro rodiče na MD/RD
- **Téma porad – nejen jako soukromé debaty**

Realizační plán

- **Informační a komunikační politika – vnější toky:**
  - Public relations
  - Den otevřených dveří
  - Tematické semináře, konference
- **Opatření:**
  - **Web, bulletin obsahuje téma prorodinně zaměřené kultury organizace**
  - **Možnost pro rodiny zaměstnanců seznámit se s pracovištěm**

Realizační plán

- **Kultura vedení**
- **Způsob chování vedoucích pracovníků na všech úrovních**
- Schopnost inovativně řídit a motivovat zaměstnance
- Rozvoj vedoucích pracovníků (osobnostní a sociální kompetence, řešení konfliktů, bezpečnost)
- **Opatření:**
- **Písemné zakotvení v dokumentech organizace (vnitropodnikové směrnice, výroční zpráva, záměry činnosti, strategie, vize)**
- **Vzdělávání vedoucích pracovníků, aspekt při výběru vedoucích pracovníků**
- **Opatření ke zvýšení bezpečnosti**

Realizační plán

- **Personální rozvoj**
- Přijímací řízení(rodinné kompetence, zkrácené úvazky)
- Pravidelné motivační rozhovory
- Plán osobního rozvoje (zohledňuje časovou disponibilitu zaměstnance)
- **Opatření:**
- Při přijímacím řízení zohlednit neformálně nabyté kompetence
- Vypracovat plán vzdělávání pro typové pozice
- Pohovory se zaměstnanci v předdůchodovém věku

Realizační plán

- **Finanční a nefinanční benefity:**
- Odměňování ve vazbě na výsledky
- Finanční podpora
- Možnost využití firemního vybavení pro soukromé účely
- **Opatření:**
- Deklarovat zájem zaměstnavatele oceňovat zaměstnance
- Oceňovat dle finančních možností
- Alternativní formy odměn - nefinanční benefity
- Klub seniorů, maminek

Audit v praxi

- Některá opatření se ukázala nerealizace schopná
- O některá opatření malý zájem
- Vyžaduje vysoký stupeň porozumění mezi zaměstnanci navzájem
- Někdy obtížné udržování rovnováhy
- Úprava řady vnitropodnikových dokumentů
- Rozšíření benefitů
- Velká pozornost bezpečnosti zaměstnanců
- Zlepšení komunikace a informovanosti

Přehled benefitů:

- Zkrácený úvazek
- Pružná pracovní doba
- Modely pracovní doby
- Práce z domu
- Neplacené volno z důvodu osobních překážek
- Mimořádné neplacené volno z důvodů péče o osobu blízkou – až 3 měs.
- Příspěvek na stravování
- Pěněžní či věcná odměna při životním a pracovním výročí

- Půjčky na bytové vybavení
- Půjčky k řešení tíživé životní situace
- Sociální výpomoc nenávratná
- Indispoziční volno
- Společné kulturní akce
- Půjčování sportovního vybavení
- Půjčování z fondů KJM zdarma
- Vzdělávací akce
- Studium - smlouva

- **Knihovna Jiřího Mahena v Brně** a Magistrát města Brna byli **první zaměstnavatelé v ČR**, kteří obdrželi **Plný certifikát** Auditů rodina & zaměstnání

- <http://www.kjm.cz/audit-rodina>

- **Děkuji za pozornost.**

nivnicka@kjm.cz

www.kjm.cz

